

De motorzaag als symbool van duurzaamheid

Column

Frans Debets, directeur Debetsbv

Het voorjaar hangt in de lucht. Voordat de natuur weer echt op gang komt, mogen de bomen nog gesnoeid worden, 15 maart is de deadline. Overall zijn snoeimannen bezig met hun motorzagen.

Nog niet zo lang geleden was het verwerken van het snoeihout een probleem. Volgens de wet was het afval. Als het werd afgeleverd bij de vuilstort moest er geld betaald worden. Om er maar vanaf te zijn werd veel hout versnipperd en achtergelaten in het openbare groen, of men gaf het aan een paardenhouder die er zijn box mee kon vullen.

Maar inmiddels zijn de regels veranderd en heeft de aandacht voor duurzame energie geleid tot een echte marktvraag naar goede

houtsnippers. Je ziet bij de snoei-ploegen dat ze hun best doen de vermenging met zand te voorkomen. De takken worden keurig neergelegd, in afwachting van de machine die de takken in mootjes hakt en direct in een vrachtwagen of container blaast.

Veel van dit materiaal gaat naar Duitsland, maar de Nederlandse vraag neemt ook toe. Zo heeft de nieuwe houtketel die bij de stadsverwarming van Purmerend is geplaatst elk jaar 100.000 ton houtsnippers nodig.

De betere houtsnippers worden gebruikt om er kleine houtbrokjes van te persen, de pellets. De pelletmarkt is inmiddels een wereldmarkt geworden, ruim tien miljoen ton wordt nu wereldwijd verhandeld. In Nederland zijn er nog wei-

nig pelletkachels, maar in Duitsland vervangen zij de oliegestookte kachels. Inmiddels zijn er zo'n 250.000 geïnstalleerd.

We snoeien de bomen niet omdat het hout zo veel opbrengt, we doen het om de bomen aantrekkelijk en gezond en veilig te houden. Maar de oplopende houtprijs en de goed georganiseerde houtmarkt leiden er wel toe dat men investeert in machines en andere werkwijzen. Snoeien wordt ook oogsten, net als vroeger.

In het bosbeheer was het de laatste jaren mode geworden om het bos extensief te beheren; het mensloze, beheersarme bos werd een soort ideaal eindstadium in het beheer. Met veel waardering voor dood hout, inmiddels is 5 procent van onze houtvoorraad dood hout. Maar de oude houtvesters mogen nu weer een beetje uit hun schulp kruipen en voorzichtig wat meer beheer gaan doen waarin de houtopbrengst een rol mag spelen. Het publiek begrijpt dat niet altijd, voor

Sinds 1990 is er in Europa ruim dertig keer Nederland aan bos bijgekomen

veel mensen is de motorzaag het symbool van ongebreidelde roofofbouw.

De 365.000 hectare aan Nederlands bos groeit elk jaar ongeveer negen kubieke meter per hectare aan. Zo'n 60 procent van de jaarlijkse bijgroei van de bossen wordt geoogst. Dus elk jaar groeit het volume hout met 1,3 miljoen kubie-

ke meter. Dat is een pakket van zo'n beetje 110 meter hoog, lang en breed. Voor een vitaal bos zou het goed zijn de oogst wat op te voeren.

Europa is het meest beboste deel van de wereld. Een kwart van het bosareaal ligt in ons werelddeel, ruim duizend miljoen hectare. Op veel plaatsen in de wereld krimpt het bosareaal, maar in Europa groeit het al jaren.

Sinds 1990 is er ruim 120 miljoen hectare bij gekomen, dat is dertig keer Nederland. Ook in Nederland zelf groeide het areaal, in dertig jaar zo'n 100.000 hectare. Veel mensen waarderen de bossen, maar er is ook verzet: ons open landschap groeit steeds meer dicht met lapjes bos. Maar bomen kappen ligt erg gevoelig in Nederland.

Waar moet je nou voor en tegen zijn als goedwillende burger? Meer hout kappen? De motorzaag als symbool van de duurzame wereld? Of de opmars van het bos accepteren?